

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/

๖๕๕๙๔

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง การยกเลิกสำเนาเอกสาร (สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๒๖๕๖

ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่าในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาชาติดิจิทัล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ มี.ค. ๒๕๖๑ โดยมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการเร่งรัดการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชนให้เป็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือน พร้อมเห็นชอบให้มีการปิดกั้นพิกัดตำแหน่งสถานที่ราชการที่ดำเนินการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารตามโครงการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และโครงการยกเลิกสำเนาเอกสาร (No Copy) ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ข้อ ๑๗

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมติคณะกรรมการฯ และตามนโยบายของรัฐบาล จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่อนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน รับจดทะเบียนรับแจ้งหรือรับแจ้งนั้น ถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการยกเลิกสำเนาเอกสารในกระบวนการงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวและห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร

๒. สำหรับกระบวนการบริการประชาชนที่มีการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียนรับแจ้งหรือรับแจ้งนอกเหนือจากกระบวนการตามข้อ ๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณายกเลิกการขอสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน กรณีจำเป็นต้องใช้สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวและห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร

๓. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบงานบริการประชาชนในภารกิจของกรมการปกครองถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๘๗๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยเคร่งครัดต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีชัย เจริญทรัพย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร.๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙, ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔

- ☐ ผ.ศ.
☐ ทง.บด.
☐ กง.สส.
☒ กง.กม.
☐ กง.กจ.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๗/ว ๒๖๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การยกเลิกสำเนาเอกสาร (สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนานหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๕/ว ๕๔๒๙ จำนวน ๑ ชุด
 ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑
๒. แนวทางปฏิบัติในการพิจารณายกเลิกสำเนาเอกสารกระบวนงานของ
 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ในการประชุม คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการเร่งรัด การยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชน ให้เห็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือน พร้อมทั้งเห็นชอบ ให้มีการปิกหมดพิกัดตำแหน่งสถานที่ราชการที่ดำเนินการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารตามโครงการ การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และโครงการยกเลิกสำเนาเอกสาร (No Copy) และปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ข้อที่ ๑๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของ รัฐบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่อนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งนั้น ตามแนวทางปฏิบัติในการพิจารณายกเลิกสำเนาเอกสารกระบวนงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ดำเนินการยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนา บัตรประจำตัวประชาชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวและห้ามมิให้ เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร

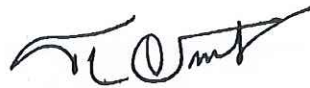
๒. สำหรับกระบวนงานบริการประชาชนที่มีการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งนอกเหนือจากกระบวนงานตามข้อ ๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณายกเลิกการขอสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน กรณีจำเป็นต้องใช้สำเนา ทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสาร ดังกล่าวและห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร

๓. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบงานบริการประชาชนในการกิจของ
กรมการปกครอง ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๘๗๖ ลงวันที่
๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยเคร่งครัดต่อไป

ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๑๒ โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๖๙๕๖

ผู้ประสานงาน นายไพศาล พันธุ์ระ ๐๘๔-๓๙๙๔๒๖๓

แนวทางปฏิบัติในการพิจารณายกเลิกสำเนาเอกสาร
กระบวนการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

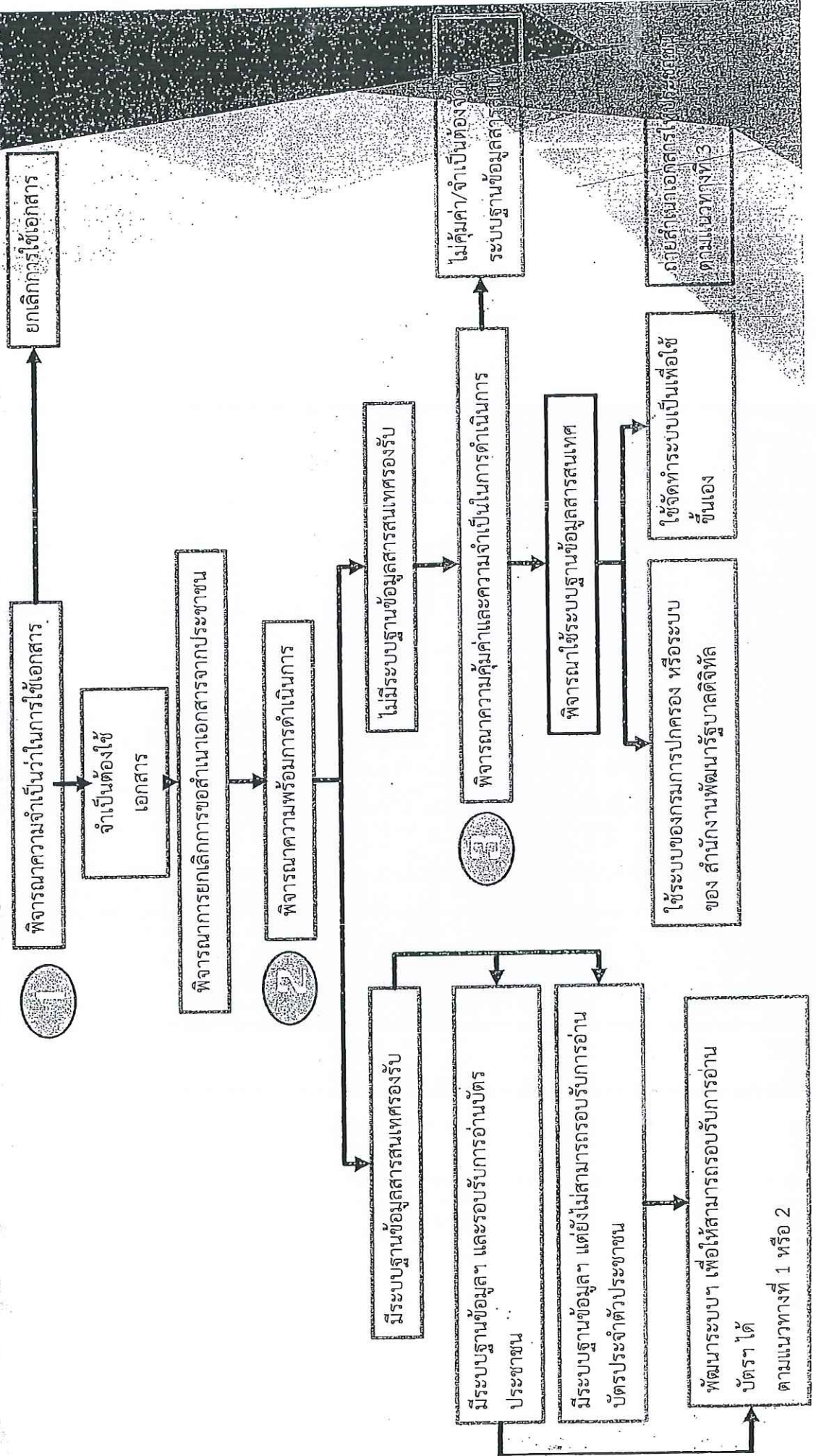
ชื่อกระบวนการ	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
- การขอรับสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ - การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพความพิการ - การลงทะเบียนและยื่น คำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพความพิการให้คนพิการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑
- การรับนักเรียนเข้าเรียนก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - การรับนักเรียนเข้าเรียน ประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - การรับนักเรียนเข้าเรียน มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - การรับนักเรียนเข้าเรียน มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้านักเรียนในสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘
<u>เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ</u> - การขอรับบำเหน็จตกทอด (กรณี ลูกจ้างประจำผู้รับบำเหน็จรายเดือนหรือบำเหน็จพิเศษรายเดือนถึงแก่กรรม)	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	เก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบเกี่ยวกับการขอรับบำเหน็จ

ชื่อกระบวนการงาน	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
- การขอรับบำเหน็จปกติ หรือ บำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - การขอรับบำเหน็จปกติของทายาท (กรณีลูกจ้างประจำของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถึงแก่กรรม) - การขอรับบำเหน็จพิเศษของ ทายาท (กรณีลูกจ้างประจำหรือ ลูกจ้างชั่วคราวของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่) - การขอรับบำเหน็จพิเศษของ ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - การขอรับบำเหน็จพิเศษรายเดือนของลูกจ้างประจำของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น		
<u>เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี</u> - การรับชำระภาษีป้าย - การรับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำ สำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียก เก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	เก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการ ตรวจสอบความถูกต้องในการชำระ ภาษีในภายหลัง
เกี่ยวกับการกิจของ อบจ. - การรับชำระภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากน้ำมัน - การรับชำระภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากยาสูบ - การชำระค่าธรรมเนียมผู้พักใน โรงแรม - การให้สัมปทานโดยการประมูล เงินอากรรั้งนกอีแอ่น	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้จัดทำ สำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียก เก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วน จังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

ชื่อกระบวนการงาน	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
- การโฆษณาด้วยการปิด ทั่ว หรือ โปสเตอร์ประกาศ หรือใบปลิวใน ที่สาธารณะ	ยกเลิกการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำ สำเนาเอกสารดังกล่าว และห้ามมิให้เรียก เก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาเอกสาร	เก็บไว้เป็นหลักฐานใช้ในการ ตรวจสอบว่าการปฏิบัติเป็นไป ตามกฎหมายหรือไม่

แนวทางการยกเลิกสำเนาเอกสาร (Zero copy)

ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 39149
วันที่ ๙ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๕๒๕

ที่ มท ๐๓๐๙.๕/ด.๔๔๗ ๙

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การยกเลิกสำเนาเอกสาร (สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน)

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการเร่งรัดการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชน ให้เห็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือน พร้อมทั้งเห็นชอบให้มีการปิกหมดพิกัดตำแหน่งสถานที่ราชการที่ดำเนินการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสาร ตามโครงการการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และโครงการยกเลิกสำเนาเอกสาร (No Copy)

กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนว่า เรื่องดังกล่าวเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ซึ่งจะครบกำหนดเวลาตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ จึงขอให้แจ้งหน่วยงานในสังกัดที่มีหน้าที่ อนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ข้อที่ ๑๗ และเพื่อให้เกิดการยกเลิกการขอสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างแท้จริง ขอส่งแนวทางการลดสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และขอให้การดำเนินการปิกหมดพิกัดตำแหน่งสถานที่ราชการ ตามโครงการการยกเลิกสำเนาเอกสาร (No Copy) อย่างเคร่งครัด ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดตามคู่มือการลงทะเบียนโครงการการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ส.บ.ค.
เลขรับ..... 600
วันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... ๘๗๖๙
วันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

แนวทางการลดสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ข้อ ๑๗ “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใด กำหนดให้ผู้ขออนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสาร ราชการเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการนั้นส่งข้อมูล หรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าว ประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขออนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ห้ามมิให้เรียกเก็บ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียน หรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง”

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการประชุม ได้เห็นชอบให้ส่วนราชการเร่งรัด การยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชน ให้เริ่มเห็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือน พร้อมทั้ง เห็นชอบให้มีการปึกหมุดจัดเก็บพิศดตำแหน่งของสถานที่ราชการทั่วประเทศ

เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ และข้อสั่งการของ นายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ได้กำหนดแนวทางการลดสำเนาทะเบียนบ้านและ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้ส่วนราชการเลือกวิธีปฏิบัติ ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑

การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร (Online)

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๕ วรรคสอง “หากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะเชื่อมโยง คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ผู้อำนวยความสะดวกกลางอาจอนุญาตให้ เชื่อมโยงได้เฉพาะข้อมูลที่เป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ปรากฏภายในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียน คนตายหรือทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเท่านั้น”

วรรคสาม “ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงใน ราชอาณาจักรคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ผู้อำนวยความสะดวกกลางยินยอมให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เชื่อมโยงข้อมูลปรากฏในทะเบียนอื่นนอกจากทะเบียนตามวรรคสองเฉพาะข้อมูลที่เป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ ตามที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้”

กรมการปกครองได้อนุญาตให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนประวัติ ราษฎร มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันมีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตแล้ว ๑๗๐ หน่วยงาน โดยแบ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง จำนวน ๑๔๒ หน่วยงาน และหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน

ตามมาตรา ๑๕ วรรคสามด้วย จำนวน ๒๘ หน่วยงาน ส่วนราชการดังกล่าวสามารถนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรไปปรับใช้ในการบริการประชาชน เช่น การจัดทำคำร้องอิเล็กทรอนิกส์หรือการตรวจสอบข้อมูลบุคคล ลดการขอสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนจากผู้ขอใช้บริการ เช่น คำร้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชน คำร้องขอหนังสือเดินทาง การขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ของหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ระบบงานบริการประชาชน ของกรมที่ดิน เป็นต้น

แนวทางดังกล่าวเป็นการให้สิทธิเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร เฉพาะในส่วนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริการประชาชนเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร

แนวทางที่ ๒

การใช้โปรแกรมสำหรับการอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (smart card offline)

ตามประกาศกรมการปกครอง เรื่องหลักเกณฑ์การอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชนใช้โปรแกรมสำหรับการอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกรมการปกครอง สามารถพัฒนาโปรแกรมเพื่อนำข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามภารกิจของตน เช่น การพัฒนาระบบคำร้องอิเล็กทรอนิกส์ หรือพิมพ์ข้อมูลรายการบุคคลจากโปรแกรมที่กรมการปกครองมอบให้ เพื่อใช้แทนสำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนแล้วแต่กรณี

ปัจจุบันกรมการปกครองอนุญาตให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐใช้งานแล้ว ๑๒๖ หน่วยงาน และอนุญาตให้หน่วยงานภาคเอกชน ๑๔๑ หน่วยงาน ทั้งนี้ กรมการปกครองได้แจกจ่ายเครื่องอ่านบัตรให้กับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐแล้ว ๑๐๒ หน่วยงาน จำนวน ๒๑๒,๓๕๐ เครื่อง เพื่อให้สามารถอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน แทนการเรียกสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

แนวทางที่ ๓

การทำสำเนาเอกสารทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามแนวทางที่ ๑ หรือ ๒ ได้ ให้ส่วนราชการเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียน หรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง เช่น การถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน
สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๕๒๓-๕

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๔/ว โปส ๗๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๖๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การเรียกหลักฐานเอกสารประกอบการขอรับบริการจากรัฐ

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐
เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

ด้วยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โดยในข้อ ๑๓ ของคำสั่งนี้บัญญัติว่า “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้ยื่นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้น ส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียน หรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งกรณี ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาตหรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง” ความละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งข้อดังกล่าวมิได้เจาะจงเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจเท่านั้นแต่ครอบคลุมงานการให้บริการประชาชนทุกประเภทงานที่จะต้องมีการรับแจ้ง รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน อนุมัติ อนุญาต หรือออกใบอนุญาตซึ่งมีความรวมถึงไปสำคัญที่ออกตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ด้วย โดยมีเจตนารมณ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ ไม่ต้องมีการะในการจัดเตรียมสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง คำขอ และการพิจารณาหรือดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา นายทะเบียนท้องที่ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น นายทะเบียนผู้รับแจ้ง ผู้ช่วยนายทะเบียน และตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่รับผิดชอบงานบริการประชาชนในภารกิจของกรมการปกครองในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นไปตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงขอให้ปลัดกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดส่งกำกับผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งตามกฎหมาย กฎ และระเบียบต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การปกครองบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแล ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

/๑. การขอรับ...

๑. การขอรับบริการของประชาชน ห้ามมิให้เรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาเอกสารราชการอื่นเพื่อประกอบคำร้องหรือคำขอรับบริการในเรื่องต่างๆ โดยเด็ดขาด เว้นแต่เอกสารสำคัญที่จะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการหรือบันทึกรายการในเอกสารดังกล่าวภายหลังจากผู้มีอำนาจได้ส่งอนุมัติ อนุญาต รับผิดชอบ เบิกจ่าย หรือรับแจ้ง แล้วแต่กรณี เช่น การแจ้งเกิดหรือแจ้งตาย ซึ่งนายทะเบียนจะต้องเพิ่มชื่อหรือจำหน่ายรายการบุคคลในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน กรณีเช่นนี้ผู้ขอรับบริการดังกล่าวจะต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมายื่นต่อนายทะเบียนด้วย เป็นต้น

๒. กรณีที่จำเป็นต้องใช้เอกสารราชการอื่นที่ทางราชการออกให้ เพื่อการตรวจสอบหรือสอบสวนประกอบคำร้องหรือคำขอรับบริการในเรื่องใด ถ้าเอกสารราชการดังกล่าวไม่สามารถตรวจหรือคัดสำเนาจากระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานนั้น และผู้ขอรับบริการไม่ได้นำเอกสารมาแสดงเพื่อประกอบคำร้องหรือคำขอ ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนั้นมีหน้าที่แจ้งหน่วยงานราชการที่เป็นผู้ออกเอกสารราชการดังกล่าวโดยเร็ว เพื่อให้จัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารราชการนั้นมาเพื่อให้ประกอบคำร้องหรือคำขอโดยให้กำหนดระยะเวลาการส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารราชการไว้ในหนังสือแจ้งหน่วยงานราชการนั้นให้ชัดเจนด้วยภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เว้นแต่ผู้ขอรับบริการมีความประสงค์จะนำเอกสารราชการนั้นมาแสดงเพื่อประกอบคำร้องหรือคำขอด้วยตนเอง

๓. กรณีจำเป็นต้องคัดสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย รายการทะเบียนการเกิด รายการทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย รายการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล รายการสมรสหรือหย่า และรายการทะเบียนอื่นที่บันทึกจัดเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์และหน่วยงานราชการนั้นสามารถตรวจหรือคัดได้จากฐานข้อมูลของกรมการปกครอง ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับเรื่องที่ประชาชนขอรับบริการนั้นเป็นผู้คัดหรือจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวขึ้นเองเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายหรือระเบียบกำหนด และห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการคัดหรือจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวจากประชาชนโดยเด็ดขาด

๔. ขอให้กรุงเทพมหานครและจังหวัด ติดตามตรวจสอบและกำกับดูแลให้สำนักงานเขต อำเภอ เทศบาล เมืองพัทยา และหน่วยงานราชการในสังกัดถือปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๔/๒๕๖๐ และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดตามหนังสือนี้โดยเคร่งครัด มิให้เกิดการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวหรือด่วงเวลาในการบริการประชาชนให้ล่าช้าออกไปเป็นอันขาด

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประจักษ์ วัฒนชัย)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร ๐๒ ๔๐๖๔๒๔๖